

Naročnina za celo leto
2 K.
Posamezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.
Cena oznanih je za eno
stran 64 K., $\frac{1}{2}$ strani 32 K.,
 $\frac{1}{4}$ strani 16 K.,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K., $\frac{1}{16}$ strani
4 K., $\frac{1}{32}$ strani 2 K., $\frac{1}{64}$
strani 1 K.

Pri večkratnem oznanihu
je cena posebno znižana.

Za oznanila (inserate)
uredništvo in upravni
štvo ni odgovorno.
Uredništvo je v Ptaju v
gledališkem poslopu
štev. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zaston.

Rokopisi se ne vračajo
in se morajo najdalje do
pondeljka pred izdajo
dotične številke vposlati.

Štev. 17.

V Ptaju v nedeljo dne 19. Augusta 1906.

VII. letnik

Ogenj v strehi . . .

Rimski papež Pij X. sam je vrgel gorečo
baklo v klerikalni škedenj, — in plameni se
drigajo in kriče bega nočno ptičje skozi raz-
svetljeno temino . . .

V divji strasti so hiteli breznarodni kler-
ikalci za svojimi cilji. Pridobiti so si hoteli vso
moč nad dušami in telesi, uresničiti iz novega
neomajeno vladarstvo jezuitovskega klobuka. V
vsaki občini, vsaki vasi so imeli in imajo svo-
jega agitatorja; na vsaki prižnici, v vsaki
spovednici, ob vsaki smrtni postelji so
delali klerikalci za svoje cilje. In
vsako sredstvo jim je bilo dobro došlo: stru-
neni laži so pomagali na prestol, našminkana
hnuščina pa jih je vodila, — svojo duhovniško
oblast, svoj blagoslov, svoje odpustke, procesije,
pridige, vse, vse so izrabljali v svrhu podjarm-
ljenja narodov.

Zdaj pa se jim je postavil rimski papež sam
nasploh in s svetim pismom v roki razmesari
sveti oče brez usmiljenja delo vesoljnega
klerikalizma.

Papež je izdal „enciklico.“ To je okrožnica,
naperjena proti politikujoči duhovščini in na-
slavljenja na škofe. In ko čitamo papežovo
okrožnico, pričnemo nehotě majati z glavo:
Papež govorí, — kar smo mi zaničevani, pro-
kljinjani naprednjaki vedno govorili! Papež
graju, kar smo mi leta za leti grajali! Papež
priporoča, kar smo mi povsod priporočali!

Zdaj se nam ne izmuznete, častiti gospodje
v talarju, kajti rimski papež vam očita v tej
encikliki, kar smo vam mi vedno očitali!

Ali prelistajmo in premišljujmo okrožnico
sam:

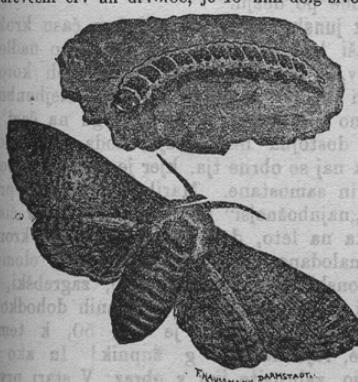
I. Duhovniška armada puntarjev.

Papež piše v svoji okrožnici tako-le:

Kako naj pokončujemo škod- ljivce sadnih dreves?

(Konec.)

Zavrtac. (Der Weidenbohrer — Cossus ligniperda). Ta drevesni škodljivec, ki se mu semterje pravi
tudi drevesni črv ali drvotoč, je 40 mm dolg sivo-barvan

metulj, ki leta v juniju in juliju po noči. Po dnevu tiči
na spodnjem deblu drevesa in čeravno je dosti velik,
vendar ga stezka zagleda, ker je enake barve kakor
drevesna skorja. Opoljena metuljka položi pod luske na
deblo do 800 rjavih jajčic. Gosenica je spočetka rdeč-

, „V roki imamo pisma, polna žalosti in solz, ki
se pritožujejo čez duh upornosti in nedovisnosti, ki se razširja med duhovščino. K
nizkotemu pokvarjenju nравnosti prihaja se zani-
čevanje vsake oblasti.“

Tu konstatira torej papež v ubranih besedah, kar smo mi „po domače“ povedali: da
vlada med politikujočo duhovščino najgrša
prevzetnost in upornost in da je velik
del te duhovščine nравno pokvarjen; ovsodbe
zločinskih duhovnov, o katerih čitamo
vsak dan, dajejo nam prav, nam in papežu. In
kolikorat smo povedali, da so ravno mlečebobi
kaplani in duhovniški študentje najzagrizeneji
klerikalni petelin. Papež pove isto, ko pravi:

„Zlasti med mladimi duhovni se razširja ta
usodepolni duh. Da bi se dobito začasno nove
rekrite za duhovniško armado puntarjev, razširja
se te nauke tajno med seminaristi. Zato naj za-
htevajo skojsje od duhovnov, strogo pokor-
nost, kajti pokornost je glavni del duhovniške
dolžnosti.“

Vsakdo vidi, da govori papež iste besede
kakor mi! Zato pa: škofje Jeglič, Kaha, Na-
potnik, na delo in napravite iz upornih kozličev
v duhovščini pokorne ovčice . . .

2. Duhovščine je preveč!

Tisti, ki plačujejo duhovščino s svojimi
žulji, čutijo to najbolje. Papež pravi v okrož-
nici približno tako-le:

„Dost je krajev, v katerih ne primanjkuje du-
hovnov, temveč prekorača njih število
potrebo vernikov. Zakaj se blagoslovijo
tako hitro? Po Jezusu ustanovljeni duhovniški
posel ni rokodelstvo ali navadno človeško delo, h
kateremu pride lahko vsakdo iz katerega vzroka.
Izvoli naj se le take, ki imajo pravo veselje
do duhovniškega stanu, ne pa one, ki imajo
polno prevzetnosti v sebi.“

Tako je res! Koliko študentov postanejo
duhovniški, ko so že vse mogoče na svetu po-

kasta, pozneje umazano polteno in po hrbtnu črešnjev-
jrove barve, kadar se je dotakne, izpušča rumenkasto
smrdljivo tekočino. Mlade rožnorudeče gosenice se v pr-
vem letu poskrijo pod skorjo v mehki les in vsled
tega nastane v deblu toliko rogov in luknjic, da drevo
začne hirati.

Najraje živi ta gosenica na vrbah in topoli, lipah
in hrastih, ali prav pogosto jo najdeš tudi na jablanah,
gruskah in orehih, kjer je že napravila dosti škode. Tu
in tam najdes na deblu sadnih dreves rjavo umazano
maso — to je goseničko blato in prežekano drevo, ki
ga gosenica skozi prevrta rov vun spravlja. V majniku
tretjega leta gosenica doraste in je včasi do 10 cm dolga
in debela kakor mazinec. Ob vhodu rova se zabubi v
drevesno žaganje. V enem mesecu iz bube, ki ima ka-
veljček, izleti metulj.

Ker gosenica tega metulja razglodajo les, oslabe s
tem životlin moč in drevesno trdnost prav občutljivo in
napravljajo tem večjo škodo, čim več jih je na drevesu.
Ako ob deblu na tleh najdes rjavo, žagovni podobno
blato, je to znamenje, da v deblu životari drevesni črv. Z
drotom, z debelejšo žico jo lahko v rovu prebodes
in uniči. V juniju in juliju je treba ogledati drevesa
ter uničiti metulje, ki čepe na deblu tal. Drevesna skorja
bodi gladka, kar dosežemo s snaženjem in z apnenim
beležem ter zbranljivim obenem odlaganje jajčic. Tudi
gosenična past je tu umestna. Kadar je drevo preveč pre-
luknjavo, posekaj ga in sežgi, enako tudi mlado drevo,
katerega se je močno lotil drevesni črv, je najbolje od-
straniti ter namestiti z drugim.

Jesenki metulj (Frostspanner — Cheimatobia
brumata) je večerni metuljček, kakih 10 mm, z razpros-
tritimi perutnicami 25 mm velik. Prednje perutnice so

skusili, ko nimajo niti ene dobre dlake več na
sebi! Koliko je takih, ki smatrajo duhovniški
stan le za predpravico, da delajo nekaznovano
vse mogoče nepopisne grehe! Koliko jih je takih,
ki so postali duhovni le iz lenobe, ker jim delo
smrdi! In o prevzetnosti naše duhovščine spi-
šemo lahko celo knjigo.

3. Duhovniške pridige.

Papežova okrožnica prepoveduje
črnošolcem čitanje časopisov in
udeležbo pri politični agitaciji. Ako se morajo
še neblagoslovnji seminarci tega držati, velja
to tem resnejše za duhovne same. Papež piše:

„Mlađenčem, ki se pripravljajo za duhovniški
posel, naj se brani udeležitev pri posvetni agitaciji.
Prepovedujemo jim vsako čitanje časopisov.“

Skoraj v vsaki številki našega „Stajerca“
moramo grajati duhovne, ki zlorabljajo prižnico
v politične svrhe. Zdaj se pridružujejo naši graji
papežove besede, ki pravi:

Na prižnici se ne smejjo razpravljati pred-
meti, ki sodijo v posvetne liste, ne pa v sveti
hram. Kadar se prepiča škof, da je kaksnemu du-
hovniku več za posvetno priznanje nego za dušni
blagor, naj ga takoj odstrani od svetege posla,
katerega ni vreden. Bolje je, da čujejo verniki
ednostavno razmotrivanje katekizma, kakor pa pri-
dice, ki prinasajo več slabega nego dobrega.“

To je torej mnenje svetega očeta! Papež
je zabrenkal na pravi struni. Proč z duhovniki, katerim je politika vse, cerkev pa
nič! Proč s slabimi pridigami o politiki! Ako bode škofje pokorno izvršili
povelje papežova, odstraniti bodo morali dve
tretini kapljanov na Slovenskem. Le tako se iz-
boljša duhovščina in iztrebi nevarnost, ki preti
veri vsled slabih duhovnikov! Mariborski škof
priznava prezvišeni smoter duhovniškega stanu;

temnosive, zadnje bolj svetle. Metuljka nimata popolnoma
razvitih perutnic, zadnji del je sivkast in z belimi pikami,
Metulj leta v oktobru in novemburu.

Metuljka ne more letati, zato, kadar je oplojena,
leže po deblu navzgor v vrh in odloži do 300 jajčic,
iz katerih se v začetku spomladi izvali 1 mm dolga,
bledozeleno gosenica, ki obje najpoprej pop, pozneje obere
mlado listje in cvetje. To so najbolj požrešne gosenice; ne
samo, da uniči nekotran letni pridelek, temveč sem ter
je popasejo in objedo zlasti mlado drevesce do golega,
da usahne.

V juniju je ta gosenica do 20 mm velika in se
spusti po tanki niti na tla ter se 8–10 cm globoko za-
bubi v zemljo. V oktobru in novemburu, kako je pač
vreme, izlezo iz bub metuljki in poskrbe zopet za svoj
prihodnji zarod.

Kako si je treba pomagati proti temu škodljivcu?
V oktobru in novemburu, kadar spleza metuljka po deblu
navzgor v vrh, vzami lepenko (papendekel), napravi iz

on pusti politiko v miru; iz stališča papežove okrožnice ga tedaj prosimo, naj spreobrene našo hujskajočo, politiknjočo duhovščino v zmislu pa-pežovega propričanja! Slabi duhovni morajo iz božjega hrama . . .

5. Duhovščina in politika.

In zdaj pride najznamenitejše! Papež pravi v svoji okrožnici:

"V zmislu naše oblasti prepovedujemo vsakemu duhovniku in kleriku, da se vpiše v društvo, ki ni odvisno od škofa. Kleriki, ki bi se tega ne držali, se ne smejte v duhovništvo blagovljivosti. Duhovni pa, ki se ne podvržejo tej odredbi, so suspendirani (odpuščeni) ipso facto a divinis."

Noben duhoven in noben bogoslovec ne sme biti član posvetnih društev. Bogoslovec, ki se tegata ne drži, ne more postati duhoven. Duhoven pa, ki je član takih društev, je suspendiran „ipso facto a divinis“, to se pravi: ne da bi mu to kdo zapovedal, ne sme več čitati sv. maše.

In zdaj jih vzemimo po vrsti! Kaplan Lampe v Ljubljani je urednik „Slovenca“ in je bil kaznovan kot tak radi častikrake na večmesečno ječo. Kaplan Korošec je urednik „Gospodarja“ in „Doma“, je tudi že sedel, je ustanovnik in član najrazličnejših društev. Monsignore Podgorje je član cele vrste društev. Vsako hribovsko kaplanje je že vodja društev. V zmislu papeževe okrožnice vsi ti kaplani nimajo pravice, čitati mašo!

Zlaj pa hočemo videti, kdo je več: rimski papež Pij X. ali trojica Korošec-Lampe-Podgorje!

Papež je govoril . . .

Politični pregled.

Krivica vlada naprej! Razmerje skupnih troškov naše države se je določilo zopet krvično: Avstrijski zastopniki so želeli, naj bi se določilo razmerje le za pol leta, ali to želijo, so vrgli v koš. Tako bodo med plačevali zopet do 30. junija 1907 v Avstriji 66 $\frac{4}{5}$ % od sto, Ogori pa bodo plačevali le 33 $\frac{3}{5}$ % od sto. Ogori so celo hoteli, da bi se to krivično razmerje obdržalo do 1. 1915. Krivičnost tega razmerja označi že dejstvo, da se ni sprejel predlog, da bi se celinski dohodki po porabi razdelili. Vsled tega profitirajo Madžari le pri kavi 4 miljon kron. Ko bi bila Ogrska samostojna, zmanjkalo bi ji do 80 milj. kron letno, katere plačamo Avstrijanci za naše sosedje. Edini odgovor bi moral biti: Proč od Ogrske!

Gospodarsko delo. Gospodarsko napredovanje naše države v preteklem polletu je izredno lepo. Železnice so se znatno izboljšale in povečale; le pri državnih železnicah je 12 milj. več dohodka kot lani. Zvišala se je tudi izdatno proizvodnja premoga i. s. za 17%. Ravno

nje kakih 15 cm široke trakove (strajfe), pomaži tiste z lepljivim limom in potem kaki meter visoko nad zemljo obvezni z njimi drevesa, ki jih zeliš zavarovati proti tem škodljivcem. Metuljka obtiči na lepljivem papirju, čez katerega mora lezti, ako hoče v drevesni vrh. Jako škodljivo pa bi bilo, zlasti za mlada drevesa, zko bi pomazal deblo, ne da bi podložili papirja. Tudi amnenjena goseničja past je priravnava, da se lahko pomaže o limom in rabi proti tem škodljivcem.

Na tretji sliki vidite fanta, ki ovija drevesa z goseničnim pasem ali pastjo, v kateri se love škodljive sadnih dreves.

* * *

S tem zavrnjujemo poduk o škodljivcih sadnih dreves in upamo, da se bote oprijeli naših nasvetov. V naših krajih so ti škodljivci napravili že dosti škode in je skrajni čas, da se v svojo lastno korist poslužite sredstev, ki jih imate na razpolago proti njim.

tako dobro stoe rse druge industrije. Promet z inozemstvom kaže 19 milijonov krov aktivuma. Končno omenimo še, da je letinja v Avstriji tako dobra, na Ogrskem pa še boljša. Povsod torej napredek. Ko bi imeli še pametno politiko, ki bi se ozirala živahneje na delavnje sloje, bi bili lahko zadovoljni.

Kmetska vprašanja. V Solnogradu se je vršil pred kratkim kmetski shod. Pečal se je v prvi vrsti z varstvom servitutnih pravic kmetov. Nadalje so govorili o varstvu planinskih paš; lovske veselje plemenitažev gotovo ni tako važno kot kmetovo delo. Zahtevalo se je tudi ureditev lovskega zakona. Zanimivo je, da so se pri tem shodu pristaši vseh strank združili.

Državni proračun za 1907 se kmalu predloži. Troški osebnih izdatkov bodo precej narasli. Izboljšanje plač državnih železničarjev bodo stalo 4 milijonov krov; za uslužbence pošte se rabi zopet nova 2 milijona, za diurniste 1 milion itd. Nasprotno se bodo tudi dohodki zvišali. Poštni dohodki bodo za 2 $\frac{1}{2}$ milijon krov višji itd. Natančno se pomenimo o proračunu kadar izide.

Nezadovoljni duhovniki. Češki duhovni so imeli 31. p. m. v Prerovu shod. Zahtevali so m. dr., da naj bi se volili škofje od duhovščine, naj bi se porabilo cerkveno premoženje v kulturne svrhe, naj bi se smatralo duhovne za pomočnike škofov, ne pa za sluge, naj bi dobili tudi posvetni ljudje gotovi upliv na cerkvene zadeve, naj se upelje mašo v češčini in naj se prenaredi celibat (prepoved ženitve). Kakor se vidi, so govorje precej „moderni“. Da bi se porabilo cerkveno premoženje „mrteve roke“ ljudstvu v korist, — zato smo tudi mi. Ravno tako je pametna ideja, da bi se dalо posvetnim ljudem gotovi upliv na cerkvene zadeve; kdor plačuje, naj ima tudi besedo. Za celibat se pa, — vsaj na Slovenskem — častiti gospodje itak malo brigajo . . .

Kronika. Občinski sveti v Trautenavi, v Leitmericu in Rijhenburgu na Češkem so sklenili odločen nastop proti poklerikaljenju šole.

— Francoska vlada je odpravila smrtni kazen.

Ministrstvo za poduk je izdelalo načrt za šolske zdravstvene. — Pri deželnozorski volitvi Bruck-Mürzzuschlag je bil izvoljen župan Knottinger s 337 glasovi. — Cesar poseti septembra meseca Dalmacijo ter prvič tudi Bosno in Hercegovino. — Ščbska vojna traja nadalje. Veliki živinski semenj dan 28. julija je bil zelo slab; par volov, ki stane po navadi 700 frankov, je koštal 400. Vlada hoče poizkusiti pot čez Varno v Egipt. — Ogrska zbornica je sprejela finančni zakon. — Ogrskega ministra Jekelfallusy toži njegov uslužbenec, ker ga je pustil neopravljeno aretrirati.

Krvava Rusija. Po razpustu dume se je ponovilo Stolypinovo ministrstvo. Bati se je bilo najhujšega in vsak dan se zgodil tudi dogodki, kakor jih ni sličnih v celi svetovni zgodovini. V sledenem podamo važnejše podatke iz tega velikanskega boja med narodom in njegovim zatiralcem. — V raznih mestih je bilo 26. in 27. julija čez 600 puntarjev aretriranih. — V Helsingfortu so vprizorili policiji stavko. — Med postajama Czenstochovu in Herby so oropali ustaši vlak; 2 generala, 2 uradnika in 4 soldati so bili ustreljeni, oplenjenih pa je bilo 16.000 rublov. — 20. julija pa so ostavili puntarji med postajo Aleksandrovo in Varšavo vlak, ubili 7 oseb in oropali čez 300.000 rublov. — V kavkaških pokrajinh se govorje velikanski boji med Tatari in Armenci; cele vasi se zažigajo in tisočimrljici pokrivajo krajinu. — Poltaviso uprli 3 bataljoni vojaštva; vneli so se tudi boji med uporniki in carju zvestimi vojaki. — 29. julija so bili 4. uporni mornarji obeseni; 1 je bil obsojen na dosmrtno ječo, 32 na težko večletno ječo in 50 na dolg zapor. — V razno tiskarne so udrli ustaši ter s silo tiskali vyborški oklic na narod. — Kmetski nemiri še širijo grozovito, zlasti v okraju Kijev. — V Podoliji so ubili kmetje 12 dragoncev, dragonci pa 5 kmetov. —

— Vlada izdeluje baje delavske zakone. — V uredništvu lista „Mysl“ so našli natanko izdelan načrt revolucije. — V Samari je bilo aretriranih 500 oseb. — V Novgorodu se je uprlo celo vojaštvo ter zasedlo mesto; vrše se velikanski boji. — 6000 knapov v Jekatorinasclevu je stopilo v stavko. — Najznamenitejši upor

teh dnjih pa se je vršil v finski trdnjavi Sveaburg. Topničarji so zvezali oficirje in pričel se je velikanski boj, v katerem je padlo na obeh stranach čez 600 vojakov. Streljalo se je kakor v največji bitki. Po dolgem boju so bili ustali premagani. Tudi v Tiflisu so se uprli vojaki ter ubili poveljnika in 2 oficirja. — Nazadnjaki so umorili bivšega poslanca Herzensteina. — Ustali so proglašili generalno stavko, ali le-ta je po celih državah ponesrečila. S tem je vlada za ta hipotet rešena. — Govori se tudi, ne da bi se vedelo kaj gotovega, da hoče car-batjuška odstopiti, ker se boji bomb; pač skrajni čas bi bil, da se izgubi ta krvnik naroda. — V Kronsatu je bilo 300 oseb na smrt obsojenih in takoj obesilih. — Vlak so oropali za 80000 rublov na liniji Libava-Riga. — V Bobrovu pretepavajo kozaki s knuto. Tudi v Skorecu so pretepli krvavo 300 kmetov. — Pred Katovicom je bil vlak oropan; v čakalnicu kolodvora Sovince so pa vrgli ustaši bombo. — Car se preselil baje v Carsko selo. — Policija je zaprla 10 poljskih poslancev; poslanca Onipko pa so krvniki obesili. — V Poltavi so ponehali kmeti z vsakim delom ter zažigajo in uničujejo gradiščine ter žeteve. — V Toheremernku so ubili kmetje, nahujskani od duhovna, 6 drijakov in 1 dekle. — Škof v Saratoru je bral mašo, da se premaga revolucijo. Vsled tega so ga obsodili ustaši na smrt. — V Kronsatu je obsodilo vojno sodišče 170 mornarjev na smrt.

Dopisi.

Iz Šent Ilij v Slov. gor. Prvaško-klerikalna in sokolska veselica dne 5. t. m. je tu popolnoma ponesrečila. Iz Celja in Maribora je prišlo nekaj sokolov, škricev, zarjavilnih narodnih „gospoj“, nekaj čevljarskih učencev in sestradanih študentov, ki so imeli predstavljeni etvir prvaško-klerikalne inteligence. Kar je bilo pri veselicu dnevnega ljudstva, bili so večinoma vincičarji iz okolce, hlapci in dekle, po vosku dnevnih dečev, ki so zgolj iz radovednosti prisli gledati tа dirindaj, pravega Slovenca domačinu nisi tam videl. Trebuhičastih fajmožtrov seveda tam ni manjkalo, ali teh mi ne prištevamo k ljudem. Veselica se je vršila pri „narodnem“ gostilničarju Celcerju, slavnostni prostor je bil zali za hlevi. Ruleči kokoti so telovadili na gnojšču, do nači potelinia jih je koj občudoval, misleč, da so to njegovi tekmeči. Po telovadbi so nastopali na tem dneščem gričku govorunci. Končno vsakega čenčanja je bil: „boj Nemcem, boj naprednjakom, preganjajte jih, udrite po njih!“ Med posameznimi govorji je civilna „narodna“ godba in jungferje so odjamale nekaj pesmi tako milo, da se je kamelen mehčalo, kaplani so jih komandirali. Ko so rudeči kokoti zagledali precejšnjo število žandarjev, padla jim je takoj korajza v hlačice in med divjim tulenjem so jo odkurili na kolodvort ter razsajali pred vsako hišo, katera ni razobesila bandera. Veselico sta zbrnala učitelj Šprager in domači kaplane, ki sta baje za njo dala po 200 K. Kdo se tej farbariji ne smeji? Špragerjeva Marica je napekla iz prvaške moke prvaških potic in tiste je pri tem teatru prodajala. In tako se druge nešreče ni zgodilo, kakor to, da so pravaki spoznavali, da v Šent Ilij jih bo kmalu obklenkalo, kajti naprednjaci tu rastejo zdaj kakor gole po dežju.

Iz junske doline. V zadnjem času kroži tа po naši lepi juaski dolini vse polno nadležnih dopisov, v katerih se pri naprednih koroških kmetih berači za novo cerkev v Rejhenerburku. Nimamo nič zoper to, da se Bogu na čast zida nova, dostenja hiša božja, toda rajhenburški župnik naj se obrne tja, kjer je denar, na bogate škofe in samostane. Mariborski škof je primero, „najubožnejši“ in ima 60.000 krov čistega dobička na leto, do 100 ali 200 tisoč krov pa ima malodane vsak škof v Avstriji, olomuški, ostrogonski (Gran na Ogrskem), zagrebški, dječkovski imajo do 500.000 K letnih dohodkov. In vseh škofov v Avstriji je nad 50, k tem se obrnate, rajhenburški g. župnik! In ako van ne dajo, zabrusite jih v obraz: V starini prvotni katališki cerkvi je veljalo kot cerkveni postava, da to, kar imajo duhovniki in škofi več kakor potrebujejo za svoj živež, da je to cerkveno premoženje in premoženje rewežen,

Torej, vi pomilovanja vredni siromaki, vi imate denar, svoj pošten denar, a bogati škofi in farji ga po postavi nodejo razdelili med vas. In to je cerkveni rop! Še celo, kadar se zida kaka cerkev, mora plačati ubogi trpin, kmet, obrtauk, in delavec. Ta mora za vse skrbeti, čeravno ima toliko plačil, da mu za njegovo družino nič ne ostaja, s katero se mora od ranega jutra do pozne noči ubijati za vsakdanji krun. Kadar so kake volitve ali shodi, takrat imajo duhovniki dosti denarja, kadar pa se gre za božjo last, takrat pa zaklenejo svoje kase in plačati, kmeti! Čeravno smo prepričani o poštenosti rajhenburškega župnika, vendar zavoljo drugih jarčkov moramo tu omeniti nasvet, ki ga je dal neki prefrigani far svojemu sosednemu župniku, ki je vedno ternal, da ne more shajati: Le zidaj in popravljal, naroči nove zwone, nov križev pot, cerkvene klopi, kak parament, pri tem se da marsikat stotak vtakniti v žep in ti boš kmalu bogat.

Novice.

Prvaški poslanci. Svet se spreminja. Pravijo, da požre svinja svoje mlade. Ali — svet se spreminja. Novi prvaški poslanci požirajo stare. Ni kar ne mislite, da se šalimo, to je sveta resnica. Prva žrtev je hoferat Ploj. Hoferati „imajo obzire“, zato tudi možni mogel „zla blagor naroda“ tako nastopati, kakor soto zahtevali farovski politiki. In zato ga bodo pravki — najmanje živega sežgali. Poleg tega tudi zato, ker so na Slovenskem edino mokronosi kaplani poklicani, da delajo politiko. Ali hoferat Ploj je šel pravzaprav le na Šušteršičeve limanice. In Šušteršič je vendar vsevedoč, vsegamogočen in poštenjak do kostij, ako ravno ima ožlindrane roke. Ali koroški pravki taje vsevednost Šušteršičovo in „Mir“ piše, da je mož „pokopal tužni Korotan“. Tako međejo tisti na prvaške poslanice blato, kateri so jih v nebesa dvigali. Ia, zakaj? No, zato, — ker vlada na Slovenskem kaplano-nkratija. Vsi drugi smo nič, kapelan je vse! Vsi imajo gobec držati, kapelan le naj govor! Vsi so šleve, le kapelan je junak. Na Koroškem „monsignore“ Podgorc in tovarši, na Kranjskem kapelan Lampe, na Štajerskem kapelan Korošec. To je sveta trojica in kdor se ji ne pokori, pade ob tla in če je cestni pometka ali pa hoferat... Ali resno: vsakdo vidi zdaj, da smo imeli prav s svojimi napadi na prvaške poslanice; kajti zdaj se koljejo sami in ponavljajo, kar smo mi pravili. In kot „amen v očenašu“ beremo v nemško pisanem prvaškem listu v Mariboru hvaljenje poslanca Wastiana. Tako je! Wastian je ravno od kaplanov neodvisen človek, ki zastopa ljudstvo, ne pa požrešno, nikdar sito rimske bisago!

Pravica. Pravijo sicer, da ima pravica zavezane oči, ali semtretja pogodi pa le pravo. To je moral poizkusiti naš ljubi prijatelj fajmošter Vurklec v Dobjem. Naši čitatelji se bodo spominjali, da je ta vzor-duhovnik pred precešnjim časom veliko neumnost napravil. Poštegatali smo ga namreč malo v „Štajercu“ in skočil je, kakor da bi ga gad pičil ter tekel urnih nog k sodniku. Misil je, da nas bodo kar orožniki odgnali v ječo. Tožil je naš list in dopisnika kmeta Dernjača. Mi smo se že takrat prav iz srca smejavili, kajti vedeli smo, da je vse do pičice res, kar smo pisali o tem črem tičku in da mu bodoč pred sodnijo lahko cele romane dokazali. Pravda je tekla leto dni. Vurklec je pričel misliti: „Štajerc“ in Dernjač nista na glavo padla, dajmo se „zgligliati“. In pričel je nadlegovati Dernjača, naj se „ogliha“. Pa ni šlo in ni šlo. In končno: pred obravnavo je potegnil fajmošter tožbo brez pogojno nazaj! S tem je Burklec sam priznal, da se je orezal, da je res, kar smo pisali, — in plačal bode okoli 1500 kron stroškov. Dober tek, prijatelj!

Klerikalna ljubezen. Zadnji „Fihpos“ napada na nesramen način okrajinški svet v Ptiju. Kmete, ki so si izvobilii ta svet, imenuje žegnani list „zarobljene“, „grde izdajalce“ itd. Zapomnite si, kmetje, žegnani farji, ki žive od vaših krvavih žuljev, ki bi morali počrkati, ko bi vi ne delali, — vas tako psujejo. „Fihpos“ pravi nadalje: „Vi pa se teh Judežev (naprednih

kmetov) ogibljete! Ne občujte z njimi! Ravnjajte z njimi kakor da imate gobave ljudi pred seboj! To so plačani lumpi“ itd. — Mi vprašamo škofa mariborskoga: Ali mu je znano, da pišejo take reči duhovniki, ki gredo potem mašo brat? Ali ne zaslubi ta znoreli pop, da bi ga prijet pošten kmet za ušesa in pretepel s pasjim bičom? Škof, napravi red, ker drugače si pomagamo na drug način.

Obsojeni! V predzadnjem listu smo objavili razsodilo. V prvaškem taboru vlada veselje, da smo morali plačati celih 20 K globe. Pravki se vesele, kakor da bi bil „Štajerc“ najmanje na vešala obsojen. Cela stvar je pa čisto ednostavna. Celovški Brejc nam je poslal „popravek“ in ker ga nismo objavili pod istim naslovom, smo bili obsojeni. In zlaj čuje: Kdor nam počaže le en večji starejši list na Slovenskem, čigar urednik še ni bil obsojen, temu plačamo na roko 1000 kron. Sveda, mi smo bili radipopravka obsojeni, klerikalni časniki pa sedi večinoma radi častikraje. Kaplan Lampe v Ljubljani je bil radi obrekovanja na 6 mesecov ječe obsojen. Kaplan Korošec je sedel 3 tedne. Urednik „Domovine“ je sedel svoj čas 3 mesece. Dahovnik Žitnik je moral milo za odpuščanje prositi, da ga ni pustil neki delavec zapreti. Dahoven Drcož je dobil 7 let ječe radi goljufije. Če list lahko napolnilo s takimi stvarmi. Torej, prvaška gospoda, potmetaj pred lastnimi vratmi!

Zopet smo toženi, pa zopet se prav nič ne bojimo. Zasali smo kmeta Roškarja v Koklenšaku, ker ne zna svoj jezik v pravem držati in — mož je šel in tožil. Tožba se ne bojimo, ker vemo dobro, da ne moremo propasti. Zdi se nam tudi, da je sedel kmet Roškar le na limanice prvaških doktarčkov, ki čutijo pri njem nekaj drobiža. Zastopstvo Roškarja ima znani, sodniško kot ovaduh označeni dr. Brumen. Naši čitatelji bodo že razumeli, koliko je ura bila. Kmet Roškar tega danes še ne razume. Kadar bodo odhajale njegove svitke kronte v nenasitne žepa prvaških odvetnikov, takrat bode tudi Roškar razumeli. Pa bode pač prepozno...

Proti županu Ornigu se obrača strup prvaškega časopisa. To je staro pesen: kdor kaj napravi, tega kritikuje vsak paglavec; kdor sedi za pečjo, za tega se seveda noben maček ne meni. In ker prvaška gospoda ni toliko korajčna, da bi sama Orniga napadala, sklicuje se na graski list „Arbeiterwille“. V tem listu dopisuje namreč par osebic, ki so dobili zasluzeno brci iz Ptuja in se sedaj jeze in pene. In klerikalno časopisje, ki ima usta kot vrata pri hlevu odprta, kadar skuša očitati „Štajercu“ brezverstvo ali nemštvost, sklicuje se zdaj na članke brezverškega, nemškega juda Schacherla. To označi že napade. Ti ljudje, ki niso vredni, da bi županu Ornigni čevljke zavezali, napadajo moža zato, ker — dela in ne spi za pečjo! Poglejte si mesto Ptuj pred Ornigovim gospodarstvom, poglejte si delo prejšnjega okrajnega zastopa in sodite potem kot poštenjaki!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Proti nemščini v šoli hujskajo nekateri s slepo strastjo. Občinski predstojnik v Ragoznicu, kovač Brumen, je hud nasprotnik nemščine v šoli; ali sam pošilja svojega otroka v nemško šolo! In znani „kapo“ Brencič v Ptiju ravnotako: sam hujška proti nemškemu podaktu, ali svoje otroke pošilja v nemške šole. To so možakarji! Vodo pridigajo, sami pa pijejo vino.

Dr. Brumen v Ptiju, zastavonosa faliranij ptujskih pravkov, je baje največji prijatelj siromakov. Nekdo nam piše o tem možu, ki je pred sodnijo označen kot ovaduh, sledede: pred kratkim srečam ubogo ženko, ki je na dr. Brumenu na ulici nezmerno kričala, ga psovala in mu grozila s tožbo. Brumen pa ni žive črhnil, temveč je vse psovke v žep vtaknil. Ne vem, kaj je s to zadevo; morda nam pojasni možakar sam vse. Vsekakor se kaže Brumen v vedno lepši luči.

Sola v Ptjuški okolici. Na naše pozive so vložili starisci v Ptjuški okolici prošnjo, naj se uvede v 5. deščkom in 4. dekliskem razredu nemški poduk. Veseli nas, da so to napravili in pričakovati je, da jim šolska oblast ustrez. Starisci so s tem izjavili, da priznajo in razumejo velik pomen nemščine v šoli in življenju. S tem se bodo izjavilovo tudi vse ruvanje Bren-

čica in minoritskega Vavpotiča proti nemškemu podaktu. Priporočali bi tudi staršem drugih okrajev, naj porabijo s počitnicami dano priliko ter naj vloži prošnje. Tako delo edino koristi bodočnosti otrok!

Breg pri Ptiju. Mrtvo truplo nekega starega moža so našli v hlevu gostilničarja Pogačnika na Bregu pri Ptiju. Ranjki, katerega je baje zadela kap, je doma v Pobrežu pri Sv. Vidu niže Ptju.

Minoritska gospoda v Ptiji se trudi z vsemi kriplji, da bi privilekla našo pozornost na se. Za danes ne bomo odkrili vso tvarino, ki se je nabrala v našem uredništvu glede Minoritov in posebno glede g. Vaupotiča. Ali mi svarimo gospodo resno in zadnjikrat, naj poneha z grdim hujskanjem, kajti drugače zapojemo pesen, ki ji bode dolgo v ušesih zvenela.

Iz Trbovelj. Pijani policaj Uršič uganja še nadalje svoje burke. Da bi imel priliko še nadalje obrekovati naš list, prijeti ga bodočem tudi danes za njegova dolga ušesa. Naglašamo pa že naprej, da vedo župan Roš in občinski svetovalci davno že vse protipostavne lumperije tega človečeta, da se je že cele kupe pritožb napravilo, — ali pomagalo doslej ni ničesar. Ali se boji župan Roš tega Uršiča? Vsekakor je župan pred javnostjo in oblastjo odgovoren za počenjanje svojih policijskih služabnikov; vsa „junaška“ dela Uršiča gredo na rovež župana Roša. Mi pa bodočem porabili vsa sredstva, da rešimo trboveljske prebivalce od nasilja pijanih ljudi, katerim je zakon deveta briga... Zahtevamo naprej, da nas Uršič toži, kajti pred sodnijo mu dokažeмо vse, kar mu očitamo! Kdo je ta Uršič? Imenujejo ga „občinskega stražnika“ trboveljskega in to znači, da ima pravico proti postavi tako nastopati, kakor nastopajo tržaške barabe v starem mestu. Govori se, da je moral od orožačkov iti, ker je prerač v glažek gledal. Za danes očitamo Uršiču javno sledede: 1) Uršič je skoraj vsak in pajan kot krava in to v službi kot poklican „varuh zakona“; prorukovalo, da bode umrl na delirium tremensu (pijančevi norosti). — 2) Uršič piše in se opije ne samo v službi, temveč tudi v prepovedanih krajih (v t. zv. Gassenschankih). — 3) Uršič zanemara vsled pijanosti svojo službo. — 4) Uršič trka po noči brez povelja in v vzroka na tuja stanovanja in vprašuje po stvareh, katera ga nič ne brigajo! — 5) Uršič aretira poštene osebe brez povoda in brez povelja; vkljub temu, da je pri tem pajan tiči v tem ravnanju nepostavna omejitev osebne svobode. — 6) Uršič laže v službi čez svoje predstojnike na nesramen način. — 7) Uršič obrekuje in grozi v službi! — 8) Uršič se pretečava v pijanem stanju in je tedaj nevaren, ker nosi in rabi orožje. — 9. Uršič je celos svojimi tovariši policaji v sovražtvu in prepira! — Toliko za danes. Ako ne dobi ta klavrn vitez alkohola davno že zasluzeno brc, napišemo še daljše litanijs. V teh točkah očitamo policaju Uršiču pijanost v službi, prekoračenje oblasti, omejitev osebne prostosti, — torej same pregreške, radi katerih bi moral sedeti v luknji. Uršič, aко nisi pajan, kadar čitaš te vrstice, toži našega urednika Karola Linharta v Ptiju. Linhart izjavlja javno, da je ta članek pisal in je pripravljen na tožbo! Ako pa pajan Uršič ne toži, potem župan Roš je vaša častna dolžnost, da napravite konec z njim in sicer takoj! Zakon je tudi nad Vami, gospod župan!

Rogaška-Slatina. Požarna bramba rogaško-slatinska bo 1. in 2. septembra obhajala 25 letnico, odkar se je ustanovila. Pričakuje se obilna udežba bratskih društev.

Poroča na smrtni postelji. Zadnjo nedeljo je bil v Sv. Vidu niže Ptju na smrtni postelji poročen edini sin posestnika Friedla, kmalu potem je izdahnih.

Nevarni farški špasi. Vuzeniški kaplan je bil prestavljen; pred svojim odhodom se je šel posloviti tudi k župniku pri Sv. Primožu na Pohorju. Župnik je ukazal na kaplanovo čast streljati. Možnar se je razpletel, en mož je bil takoj mrtev trije pa so nevarno ranjeni. To ima farška neumnost na vesti.

Klerikalno maščevanje. Na Vranskem je Brinovc znan kot najhujši farški podrepnik. Pred

kratkim je po noči vozil brez svetiljke, star nočni čujav Pangartnik je to naznani, kakor je to bila njegova dolžnost, Brinovc pa ga je zato iz maščevanja spravil ob službo.

Kaplan Rabuza. Saleške kvaternice in plesne tercijalke so močno žalovale za svojim petelinškem Rabuzkom, ko mu je orožnik precej trdno ovil „roženkranc“ okoli rok. Nasproti pa znano dekle v Plešicu, ki je zavoljo Rabuze popolnoma znorelo ter je baje od sv. Duha navdahnjen, vedno upije: prokleti far, tisti Rabuza! — Mi mislimo, da se takih hinavcev in takih umazanih nasprotnikov kmalu in lahko rešimo!

Ljutomer. Nov urar. V Ljutomera se je naselil nov urar g. K. Brotschneider, ki izvrstno in po ceni popravlja ure in zato ga vsem prebivalcem v Ljutomera in iz okolice prav toplo priporočamo.

Podivjani Čeh. Pri Hutterju v Ptiju služi neki prav neumni Čeh, ki se je proti svojemu rojaku, ki si pošteno služi kruh, izjavil v neki gostilni: „Nemškega kruha ne maram!“ Tepec, kakšen pa je kruh pri Hutterju?

Vojnik — zmaga! Pri občinskih volitvah v Vojniku pri Celju so propadli prvaki populoma, združeni naprednjaki so zmagali. Čestitamo!

Iz Rogatca. Tamburaško društvo. Kaplan Žehtar. Naše žalostno tamburaško društvo, ki ga je ustanovilo naše kaplanče enako žalostno zaslovelo, obstoji iz 15 oseb, 13 moških in dveh žensk; ti dekleti so seveda samo zato tam poleg, da delata rahoščremnu kaplančku veselje. Zadnjič so uprizorili neko veselko, a pogoreli so, malo se jih je vsebo do limanice, da bi šli gledati prvaško-klerikalne norije in komedije, le nekaj debelouhih fajmoštov je tja prišlo. Neko dekle je igralo kraljico in je imelo na sebi — kratke kikle! Neki nagajivec se je pošalil: „Kedaj bodo take kraljice, ki bodo imele kratke kikelje?“ Zato se tedaj briga Žehtarček, za šolo ne toli. Tri leta, kar je tukaj, niso bili otroci pri prvem obhajilu in otroci bodo zapustili šolo ko ajdi. Zato se pobrigaj, Žehtarček, ne pa za dekliško Marijino družbo, iz katere ti hodijo „device“ v kapljanijo, kjer znjimi lahko delaš, karkoli hočeš. Za zdaj pa adjijo, Žehtarček in tamburaško društvo, morda se bomo zopet kmalu snideli!

Od Sv. Botfenza pri Središču. Kardinal Zadravec. Naš ljubi kardinal Ivan je nekoč po zimi oznanil s pridigance svoj načrt za poslovanje med tednom. 1.) Kdaj smo smemo priti k njemu na pogovor; 2.) Kdaj ga smo smemo poklicati k bolniku na spoved, 3.) kdaj smo smemo naše ženske roditi in poslati h krstu, 4.) denar pa da sprejme brez izjeme vsak dan. Tega načrta pa se tudi drži kakor uš Madjara in zadnjič neko soboto ni hotel krstiti nekega novo-rojenčka, ki je bil jako rahlega življenja ter je pravil bolek: „Gnes nam krstjo otroka!“ Tako tedaj skrbi slavni kardinal za napredek krščanstva v naši fari, da bi si celo ajde in židove rad odgojeval, samo da njegov načrt ne trpi.

V Kalobju pri Celju so dobili novega župnika. Farani so zelo razočarani. Medtem ko se je prejšnji župnik brigal za cerkev, politiko pa je pustil ob strani, — pričel je novi gospod z agitacijo proti „Štajercu“ in njegovi stranki. Kalobški može svarišo fajmoštra odločno in resno, naj pusti politiko pri miru. Za telesni blagor skrbimo mi sami, — duša pa je vaša skrb!

Prvaško-klerikalna surovost. V Sevnici so pokazali podivljani prvaško klerikalni fantalini vso svojo surovost in neolikanost. Po nekem sprehodu so se vračali otroci nemških starišev domu. Nosili so male lampioničke in se vedli povsem mirno ter dostojno. Prvaško-klerikalni pobalini pa so jih čakali ob Simoničevi krčmi ter napadali z vso divjostjo otroke. Več odrašenih je bilo ranjenih. Pred sodnijo se bode stvar končala. Napad je bil pripravljen in se je izvršil na roparski način. Prave provzročitelje seveda se ne bode dobilo, kajti ti pravi povzročitelji so prvaški in dohtarski hujškači! Naprednjaki pa vidite iz tega napada, da od prvaških farjev nahujškani druhalni niti vaša deca ni sveta. Vidite to, — in ravljajte se po tem!

Zupnik Vaupotič v Podsradi je upeljal novo navado: na pričnici prečita verni občini našega „Štajerca“. Nas veseli ta upeljava. Ljudje se bodo le kaj koristnega naučili. Mi bi župniku

Vaupotiču celo primerno plačo dovolili, ako bi naprej v tem zmislu delal... Samo to ne vemo, kaj bo mariborski škof k temu povedal. Papežova okrožnica piavi, da mora škof take duhovne takoj brez usmiljenja odstraniti! Ker ravno o Vaupotiču govorimo, naj še omenimo, da staujuje v farovju njegova sestra z otroci. To pač še nismo v katoliških farovjih doživelj! Ali je to v redu? Sicer pa, gospod črnsuknjek Vaupotič, bodite tako ljubezni, pa prečitajte ta člančič zopet na pričnici. Mi smo vam res hvaležni, prav iz srca hvaležni! V prihodnjih številkah priobčimo še nekaj, da boste imeli dosti za čitati.

Sad klerikalne odgoje. Na Polzeli se nahaja neka rodbina, katera prav pridno in marljivo duhomorne suhoparne vodene liste n. pr. „Slov. gospodarja“, „Naš dom“, „Domoljuba“, „Slovenca“ čita. A njen predstojnik, kučigazda, je tako pobožen in svet mož, da točno pri vsaki spremembli lune svojo pridno ženo in svoje pridine, že odrasle otroke temeljito naklesti, eklofuta in pretepe. Ali je te suroveosti tudi naš „Štajerc“ kri? Dokazano je zgodovinsko, da so največji suroveži pretepači edino le v klerikalni stranki. Njih pobožnost je le zunajna, hinavška, prilizljiva in potuhnjena, le na oko, med tem, ko je njih srce ledenomrzlo, neurmiljeno, hudobno, surovo in kamenito do ubogih rewežev. Nad vsakim rewežem se dere, kakor berič nad ubogim kmetom o sredoveščem času. Naš stvarnik gleda le na kvaliteto naše duše, in na blago, dobro in usmiljeno srce; a na hinavško, svetohlinsko zunajno življenje — ne!

Lezik si je pregriznila. Pekovka Kugler v Mariboru je šla pred kratkem okoli neke hiše, kjer so popravljali streho. Po nesreči je s strehe padla opeka na njeno glavo ravno v trenotku, ko je imela lezik med zobmi in tistega si je populoma pregriznila.

Divji bik. V Mariboru se je iz hleva posestnika Vurzerja vtrgal bik ter divjal po ulicah, da so se ljudje morali pred njim poskrbiti. Nasledi je pridivjal celo na kolodvor in ko so ga tam hoteli vjeti, jo je odkuril v Karčovino.

Pomilovan. Morilec Arzenšek iz Šmarja pri Jelšah, ki je zastrupil svojo ženo, kakor smo o tem poročali, ter bil pred celjskimi porotniki obsojen na gavge (vešala), je bil od cesarja pomilovan in dobil le 20 let ječe.

Utonil je v Savi pri Hrastniku 19letni delavec Anton Bartol. Ni znal prav plavati in spustil se je v globočino, kjer je siromak našel smrt. — Pri Sevnici pa je neka 45letna ženska sama iskala smrt v valovih. Neko 17letno dekle, ki se je tam bilo slučajno kopalo, jo je rešilo, če ravno se je samomorilka proti temu branila. Domači prepriči so ji baje zagrenili veselje do življenja.

Daželnozborske volitve v brežiških kmetskih občinah se vrše 21. t. Prvaki so si zopet v laseh. Klerikalni prvaki kandidirajo nekega dr. Jankoviča iz Kozjega, liberalni pa tajnika brežiške posojilnice Kuneja. Jankoviča priporočajo farji, Kuneja pa prvaški uradniki. Nam se zdi, da je za kmete in delavce liberalni vrag toli vreden kakor klerikalni hudnik. Zato kmetje in obrtniki ter delavci: dokler vam gospoda ne preskrbi pravega kandidata, ne volite ne na desno ne na levo! Naši somišljjeniki naj ostanejo raje doma, kot da bi pomagali enemu ali drugemu ljudskemu sovragu na krmilo. **Mi se torej ne udeležimo volitev!**

Iz Koroškega.

Premalo nemščine! Na skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Logatcu je ušla klerikalcem pametna beseda. To je skoraj neverjetno, ali istina je pa le. Urednik celovškega lista „Mir“ je namreč odkrito povedal, da se v koroških slov. šolah premalo nemškega uče. Tako je Čudno srečo imamo mi hudobni Štajercijanci. Pridigamo in pridigamo in naposled priznajo naši najzagrizenejši nasprotniki, da imamo prav. Zakaj pa potem toli vroče krvi, ako trdimo ne-pobitno resnico, da je treba, treba in treba, da se nemščine učimo!

Nesreča. Na strmi gori Rudači je iskal neki Oraš planink (Edelweiss), pozneje so ga našli mrtvega v prepadu pod goro. — V Boštjanu na Brdi je konj udaril z nogo šestletno dekletce; sirotica je kmalu umrla v groznih bolezinah. —

Na Skrbini pri Grabštajnu se je v odsotnosti matere s kropom poparil dveletni otrok posestnika Melharja in valed opelklin umrl. Mati se bo morale zagovarjati pred sodiščem, ker je otroka samega pustila v kuhinji. —

Toča. V zadnjem tednu je strašno razsala nevihta s točo po nekaterih krajih Koroške, zlasti v Djekšah in okolici je napravila veliko škode.

Lov na testamente. Far je na denar tako požrešen kakor vo'k na oveo in v tem so si farji po celem svetu enaki. To dokazuje tudi slučaj v Rangersdorfu blizu Špitala. Župnik Konač je hotel obogatiti na račun neke prav uboge rodbine, polastil se je baje testamente. Odgovorni urednik lista „Freie Stimmen“ je objabil, da pred sošnijo lahko vse dokaže.

Nori ženski. Iz nori ženske v Celovcu sta počnili dve nori ženski ter so se pritepli v Trg (Feldkirchen) v celovški okolici. Neka gostilnčarka ju je spoznala, brzojavila v Celovec, od koder so takoj prišli iz zavoda uslužbenici ter spravili nesrečni ženski na varno.

Velik požar je upepelil v Štosavi pri Podkloštru osem kmečkih poslopij. Ponesrečencem je vse zgorelo in k nesreči so to sami revni posestniki, ki niso prav nič, ali so le na majhno svoto zavarovani.

Po svetu.

Zaljubljen Slovenec. Neki Dreisibner iz Sv. Martina pri Vurbergu se je v Lebringu pri Lipnici zavoljo nesrečne ljubezni ustrelil.

Iz črvene brloga. Hrvatski listi pišejo, da so se jezuitje v Zagrebu proti nadškofu dr. Posiloviću pritožili. Nadškof jim daje baje pre-malo denarja; tudi bi postal rad kardinal, ali denarja ne pošilja v Rim. Denar je pa res vrag, če dobil naprednjak čez 800 glasov več kot klerikalec. — O farskih „konzumih“ piše klerikalni list „Gorica“: „Ne moremo se ogrevati za zadruge, ki zavajajo kmete v večjo potratnost“ itd. Klerikalci zdaj sami priznavajo, da smo mi imeli prav, ko smo ljudi odvračali od teh nesrečnih „konzumov“.

— Ljubljanski listi očitajo kanoniku Sašniku, da je pred sodnijo in pod prisego po krievem pričal. Torej krivoprisežnik! — „Filpos“ in njegovi tovariši klicajo može, žene, „kar leže ino gre“ na katoliški shod v Ljubljano. Koroški klerikalci so sami sklenili, da se ne udeleže tega shoda. — Klerikalci hočejo izvoliti dr. Jankoviča iz Kozjega, liberalci pa nekega Kuneja. Prvaki so si torej zopet v laseh. — Mestni urad ptujski je naznanil, da tisti posestniki, ki bodo doslej krompir prodajali v Ptiju (Gošposke ulice), ne placajo več štantnine. „Filpos“ piše to odredbo; takšna je „ljubzen“ klerikalcev do metov! — Urednik farskega lista „Mir“ je bil 6. t. m. pred deželnim sodiščem zaradi dveh slučajev častikrake obsojen. Prvaki listi molčajo o tem. No, saj so skoraj že vsi duhovniki, ki pišejo v listi, radi obrekovanja sedeli. Dr. Korošec je sedel 3 tedne, kapelan Lamp je 4 mesece dobil itd. — Načelnica Elizabetnega kloštra v Budimpešti se je zaljubila v nekega zidarja ter jo popihala z njim; v njegovih objejih je pozabila na samostan in trdi, da se dobro počuti. — Pater Schlenz v Rajhenbergu je bil obsojen na 15 mesecev ječ; uganjal je neopisne svinjarje z otroki in to večinoma v farovju in v šoli. Bil je seveda huk klerikalec. Ali je tudi tega „Štajerc“ kri?

Zmēs. Pri otoku Lisi je imela naša mornarica manevre; streljalose jez ostriimi strelji in je pri tem 4 mornarjev težko ponesrečilo. Malo več pažnejši bilo pač priporočati, kajti človeško življenje stopi nad parodo. — Doslej so našli 1064 mrljev onih rudarjev, ki so ponesrečili pred meseci v kurijerskih jamah na Francoskem. — Rusko mesto Sisren je popolnoma pogorelo; 30.000 oseb je brez strehe; na stotine ljudi je zblazneno ali v ognju poginilo. — Za škodo, katero je povzročil velikanski potres v San Francisku (Amerika), plačale bodo zavarovalnice (asekurance) 664 milijonov krov. — V Kapštatu (južna Afrika) so povzročili brezposelni Evropejci velike pante

in nemire. — Italijanski parnik za izseljence „Syrio“ je ponesrečil ob španskem obrežju. Utonilo je 522 oseb, med njimi tudi neki škof. — V razstavi v Milatu (Italija) je napravil ogenj za 4 miljone škode. — 30 božnjepotnikov je ponilo v Vilanovu (Rusko) ko so se hoteli preplačati čez reko. — Tovarnarji usnja (ledra) so podražili blago za 30 K od kile. — V spodnjem delu Savinjske doline je napravila toča zlasti pri temelju veliko škode. —

Gospodarske.

Kako je letos sadje obrodiло? Dača za kuhanje sadja. Sadje, zlasti jabolka, trpijo sicer veliko od raznih škodljivcev, vendar se kaže, da bode letos jabolka dovolj. Malo težavo je pri vsem tem, kako naj se sadje spravi v denar? Če bo veliko sadja, kdo ga bo potem kupoval in po čem? Dozdaj smo, kakor se da dokazati, največ sadja prodali na Nemško, sedaj le takrat, če ga tam ni bilo. Ali zdaj je Nemščini dosti sadja, nemški sadjereci trde, da bodo letos imeli toliko sadja, kolikor se ga bo letos v nemški državi potrebovalo in zato so na uvoz sadja iz drugih držav določili visoko carino. Zato se lahko zgodi, da bude cena na jabolka letos jako nizka in da se ne bo moglo v oddaljenejših krajih prodati, kakor je to bilo l. 1903.

Kadar je dobro sadno leto, pridobi se na Štajerskem kakih 6000 vagonov sadja. Ali l. 1903 nismo skoro nič izvozili. Ljudje so bili prisiljeni, sadje spraviti v mošt. To pa je bilo le tistim mogoče, ki so imeli dosti posode za mošt. Tisti sadjereci pa, ki niso imeli sodov, so morali prodati jabolka za slepo ceno. — V takem letu, ko se sadje ne more specatati, je edino pametno, da sadje oparimo (einmeischen) in napravimo iz njega žganje. Ali v Avstriji je, žaljog, vse tako uravnano, da je le kmetu na skodo. Od l. 1878 se je dača za polovnjak sliševke povisala od 14 K skoro na 100 K. Posledice tega neumnega povisanja dače niso izostale, kmetje so svoje kotle in rore za kuhanje žganja in posekali so slive za kurjavo. Zdaj pa to, kar se piše po šnopsarijah, ni drugo kakor brozga, ki so jo napančali čiftuti v Galiciji in na Ogerskem. —

Zito je bilo prav umetno in pametno, da so se merodajni sadjereci letos dne 9. junija posvetovali o tem, kaj s sadjem, ako letos prav lepo obrodi ter se ne bo moglo prodati? Določili se, da se iz tega sadja napravi žganje, ki je tako žlahtno ter se prodaja najmanj po 200 K za polovnjak, ali obenem naj se strogo zahteva od vlade, da se dača na žganje znatno zniža. Vlada pa ima sveto dolžnost, da poskrbi za olajšanje izmognanemu kmečkemu stanu.

Listnica uredništva in upravnosti.

Mozirje. Pesmi ne priobčujemo. — Sv. Lenart blizu Vel. Nedelje. Na dopise brez podpisa se ne oznamo. — Trbovlje. Dopis o Ursiču in človekoljubnem koniku smo prejeli prepozno. Objavimo ga prihodnjič. Le piše nam naprej, kajti dobro vemo, da je v Trbovljah veliko gnečega. — F. L. Možganjce: Potrjujemo, da niste pisali ter tudi niste v nikakoršni zvezi z notico kaj delajo prvačko-klerikalni dijaki v počitnicah? — Bralno društvo v Škalah. Vasega „popravka“ ne objavimo, kajti vaša neumnost vpije vsekakor do nebes. — M. L. v Z.: S tako umazanim listom kot je Kranjski Pankert* se ne budem prepričali, saj ga itak nisam čita. Sicer pa imenuje glavno glasilo kranjskih klerikov samo to cujno list političnih lorov. S postihnim lumpi se pečati je pod našo častijo! — Logarjevi: Naročnina od l. 1902 ni več 1 K 20 h, temveč 2 K.

Da je navadna žeba, nadležna želodčna kislina in pogostoma driska, plesčedna uživanju zrnate kave, ni tako splošno znano kakor nje škodljivi vpliv na vse naše živčevje. Že bi torej mirno še dalje jemali nase te posledice, ki so jasno našem ždravju in lahko provzročajo že tak pogostoma napravljeno srčno kap, ko bi se jim lahko ponarejamo izogneti z malenkostno izpremembo v napravljanju! Zmedajte zrnato kavo, da se ji nečete odreči docela, na pol s Kathreinerjevo kavovo sladko kavo; tako dob te vonjivo, okusno in zdravju sanjivo pijačo. Že petnajstletna izkušnja in čimdalj večja prideljenost Kathreinerjeve Kneippove sladne kave je to sijajno izpeljalo. Za otroke, bolnike in slabotnike, katerim je zdravnik preporabil razburljivo zrnato kavo, pa se praporota Kathreinerjeva Kneippova sladna kava brez drugih primes, ker spričo poškodovanega okusa po zrnati kavi izborao tekne ter je obvezno redna v krvotvornici.

Loterijske številke.

Trst, dne 12. avgusta: 71, 18, 22, 89, 36
Gradec, dne 28. julija: 25, 86, 61, 51, 79

Svoji k svojim.

Naprednjaki, podpirajte samo obrti in gostilne somišljenikov, naprednjakov. Ogibajte se takozvanih „narodnih“ trgovin klerikalcev in prvakov!

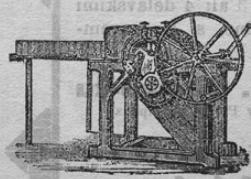

Velik vinograd s posestvom

z obširnim sadonosnikom, eno uro hoda od Maribora, na tako dobiti legi, se proda. Celotno zemljišče obsega 31 oralov in sicer 14 oralov je izvrstnega vinograda — izmed teh je 7 oralov zasajenih z amerikansko trto — dva orala njive, 1/2 orala gozda, kar ostaja, so travniki, ki so obmejeni z dobrimi, rodovitnimi sadnimi drevesi. Zraven je enonadstropna gospodska hiša s prešo in vinskim kletmi, potem je še posebna preša s kletjo, 4 hiše za viničarje, vodnjak z zdravo vodo. Vse posestvo je arondirano, se drži skup in se z dvema prešama, z eno prešo za sadje, s sodi, z raznim orodjem in s 4 kravami vred, obenem tudi z letošnjo trgovitvijo zavoljo lastnikove bolehnosti po tako nizki ceni proda. Natančneje uljudno pove g. Jakob Purgay v Leitersbergu pri Mariboru.

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

pripravljana izboljšana **vitale (Göpel) mlatilnice**

z najnovejšimi tečaji (lagerji), lahko tekoče. Dalje stroje za rezanico delati, trijerje in mline za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine prosti. Prodaja se tudi na obroke, ceniki se posiljajo poštnine prosti in zastonji.

Lastna zalogu v Maribor v Viktringhof ulici.

Mlin

s 4 tečaji, kjer se melje prednja moka (Griesmühle), s stopami in z 8 orali zemljišča, ki obstoji iz sadonosnika, travnikov in njiv, se radi posestnikove starosti proda za 10.300 K — 4000 K lahko ostane na posestvu. Vprašati treba pri posestniku Francu Lorber-ju mlinarju pri Hrastovcu (Gutenhaag) pošta Sv. Lenart pri Mariboru.

429

Naznanilo.

Na nemškem deželnem ženskem učilišču (Landes-Lehrerinnen-Bildungsanstalt) v Mariboru se z dne 20. septembra t. l. prične peto šolsko leto.

Za sprejem zglasiti se je treba dne 17. sept. od 9—12. ure predp. in od 3. do 5 ure popoldan v ravnateljevi pisarni. Zato je treba tistim, ki svoje študije na zavodu nadaljujejo, zadnje semestralno izpričevalo, druge prosilke pa naj s seboj prinese sledēca izpričevala:

- 1) krstni in rojstni list;
- 2) zadnje šolsko izpričevalo;
- 3) zdravniško izpričevalo od kakega uradnega zdravnika, ki naj potrdi, da je prosilka telesno sposobna za učiteljski poklic;

4) v slučaju, da kaka prosilka ne prosi neposredno, izgotovljeno izpričevalo o hravnosti. Razven tega je treba s predlogami pisem, risb in ročnih del izpričati spremnost v lepem pisanju, risanju in ročnih delih. Tiste, ki prosijo za sprejem, morajo biti nad 15 let stare ali morajo doseči od c. kr. dež. šol. sveta v Gradcu potreben starostni spregled (Alersnachsicht). Dokaz, da ima prosilka potrebljno predizobrazbo, se bo dne 18. in 19. sept. vselej ob osmih zjutraj pri spremni izkušnji izvršil in se bode izpräševali iz sledenih predmetov: veronauk, nemški jezik, zemljepis in zgodovina, prirodopis, prirodonoslovje (fizika), računanje, geometrično oblikoslovje, lepopisanje, risanje in ročna dela. Tudi se bo na to gledalo, da so prosilke za sprejem nekoliko muzikalčno izobražene in ali po svojem muzikalčnem posluhu in ritminičnem čuvstvu imajo zmožnost doseči zadostnih uspehov v glasbenem podku. Ob enakem izidu pri vsprejemni izkušnji ima prednost tista prosilka, ki je doseglja že predpisano postavno starost.

Zapisnina pri sprejemu znaša 10 K, šolnina, ki se mora vselej naprej plačati, znaša 10 K na mesec.

Zadostno podprte prošnje za znižanje ali oproščenje od šolnine, katerim naj se priloži zadje šolsko in ubožno izpričevalo, naj se naslovijo na štajerski dež. odbor in naj se izroči do 1. oktobra pri ravnateljstvu zavoda.

Ponavljajni izpit se vrši dne 19. septembra ob treh popoldne.

Kdor se želi udeležiti neobligatnega poduka v igranju na vijolino, v slovenščini in francosčini naj to pri zapisu naznani.

Štajerski deželni odbor,

T

Trgovski učenec

z dobrimi šolskimi izspräčevali se sprejme v trgovino s špecerijskimi in deželnimi pridelki pri

Adolfu Selinscheggu

v Ptiju.

427

Trgovska učenka

nemški in slovenskega jezika v besedi in pisavi zmožna, šolsko izobrazbo, se takoj pod jako ugodnimi pogoji sprejme v veliki trgovini z mešanim blagom. Vprašajte pri Adolfu Orlu v Soštanju na Sp. Štajerskem.

432

429

Decorative horizontal border at the bottom of the page.

Mestni urad v Ptiju

St. 4839.

Ptuj, dne 2. avg. 1906.

Zakaj se gre:
Svari se pred agenti, ki
zaapeljujejo k izseljenju.

Naznanilo.

C. kr. namestničja v Gradcu je z odlokom z dne 18. julija 1906 št. ^{IV. 21/61 1906} semkaj sledče doberedno sporočilo: Kakor se sliši, klatijo se zdaj okoli agenti, ki si prizadevajo, zidarske in stavbanske delavce v kraljevstvih in deželah, zastopanih v drž. zboru, pridobiti za to, da se izselijo v Zdržene države v Ameriki, zlasti v San Francisko.

Taki delavci so v veliki nevarnosti, da bodo ameriški uradi za priseljence z njimi ravnali kakor s pogodbenimi delavci (Kontraktarbeiter) in jim ne dovolijo izkreati se in razven tega ravno delavci omenjenih branž nimajo ravnokar nikakega posebnega upanja, da bi dobili delo, zato se je c. kr. ministerstvo za notranje zadeve z odlokom z dne 7. julija 1906 št. 31441 odločilo, svariti pred takimi, ki bi vas pregovarjali k izseljevanju.

418

Zupan: Ornig.

Mestni urad v Ptiju.

St. 4836

Ptuj, dne 2 avg. 1906.

Zakaj se gre:
Pasja steklina in koko
jo odvrnit.

Naznanilo.

V zmislu predpredzadnjega odstavka v ukazu c. kr. namestništva v Gradcu z dne 11. aprila 1902 št. 15083, ki zadeva potrebe živinodravniško-policjske odredbe v slučaju pasje stekline, pozivljeno se lastniki psov, naj svojim psom preskrbe ogljake (Halsband), na katerih naj je določno zapisano ime, stanovališče in hisna številka, lastnikova, to pa za to, da se priteperi ali zatekli psi do domačih mestnih psov lahko razločijo in identificirajo.

419

Zupan: Ornig.

415

Opravilna številka A. IV 76/8

18

Oklic,

s katerim se sklicujejo sodišče neznanji dediči.

C. k. okrajno sodišče v Celju naznana, da je umrl dne 10. aprila 1906 Št. Miha Smole v St. Petru pri Leoben, ne zapustivši nikake naredbe poslednje voje.

Ker temu sodišču niso vse osebe znane, katerim gre do njegove zapuščine kaka dedinska pravica, se pozivljivo vsi tisti, kateri pamernavajo, iz katerega kolik pravnega naslova zahtevajo zapuščino za se, da naj napovedajo svojo dedinski pravico v enem letu od spodaj imenovanega dne pri podpisanim sodišču in se zglaže, izkazavši svojo dedinsko pravico za dediče, ker bi se sicer zapuščina, kateri se je med tem postavil za skrbnika, c. kr. načrtni govor Ljubo Baš v Celju, obravnavaši z onimi, ki se zglašajo za dedice in izkazajo naslov svoje dedinske pravice, ter se jim priso dila, dočim bi zasegla nenastopljenvi del zapuščine, ali če bi se niko ne zglašil za dediča, celo zapuščino država kot brezdečino.

C. k. okrajno sodišče v Celju oddelek IV. dne 25. avgusta 1906.

Mestni urad v Ptiju.

St. 5841.

Ptuj, dne 2. avg. 1906.

Zakaj se gre:
Izseljevanje v Transval in
v Oranje-River-kolonijo.

Naznanilo.

C. kr. namestničja v Gradcu je z odlokom z dne 23. julija 1906, št. VII. ^{51/106} dobesedno sledče določila:

Kakor je bilo nižjim političnim oblastim s tuuradnim odlokom z dne 9. januarja 1906, št. 7 ^{51/106} naznanjeno, ne dovoljujejo se dopustni listi (Erlaubnisscheine) za izseljenje v Transval in v Oranje-River-kolonijo vsem takim izseljenencam in potovalcem, ki v prošnji, v kateri prisojijo, da se jim dovoli nasteliti se v dotične dedele, ne morejo dokazati, da znajo pisati in se podpisati v kakem evropskem jeziku.

Vzlic temu se dogajajo po poročilu c. kr. ministristva notranjih zadev z dne 17. julija 1906, št. 32.512 vedno še slučaji, da osebe, ki ne znajo ne čitati ne pisati, prisojijo za dovoitev, da se smejijo nasteliti v omenjenih kolonijah.

Nižje oblasti se torej pozivljajo, da omenjeni pogoj za doseg dopustnega lista prebivalstvu znova naznanijo s pristavkom, da se od strani priprustnega urada v Johanesburgu ni odnehalo od tistega večkrat omenjenega pogaja.

Zupan: J. Ornig l. r.

Velika gostilna (hotel) se da v najem!

Hotel in gostilna „Alte Bierquelle“ v Mariboru ob Dravi, Postgasse, se odda 1. oktobra 1906 v najem. Ta stara in dobro znana gostilna in hotel, ki je na najboljšem glasu in prinaša prav dober dobitek, je v sredini mesta ter jo obiskujejo gostje tako iz mesta kakor iz dežela. V tem hotelu je:

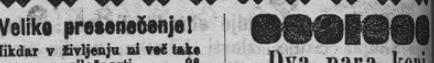
10 opremljenih sob za tujoce, 1 velika soba za goste, 2 posebni sobi (Extrazimmer), 1 salon, 1 vrt za goste, 1 ledenična in 1 vinska klet.

Prosilci, ki morajo položiti kavcijo in bodo skrbeli vselej za dobro kuhinjo, naj se z navedenjem svojega dosegajnega delovanja in z navedenjem svojih osebnih razmer obrnejo na pivovarno Thomas Götz v Mariboru ob Dravi.

ki je popolnoma zmožen nemškega jezika, ki trezen ter se spozna v vse domačih opravilih, te koj sprejemem v službo. Imel bo hrano pri hisi za perilo si mora sam skrbeti. Plače bo imel 12 gold. na mesec, aka pa bo celo leto zadovoljno vse opravljal, bo imel potem 14 god na mesec Lekarna, „Molitor“ v Ptiju.

Služabnika

par težkih in par lahkih in urno vročo, sive barve (Eisen schimme), takoj predan, na po dogovoru. Lastnik: mon Glazer, kinet, pošta Lekarna, „Molitor“ v Ptiju.

Velike prezenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti

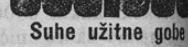
500 komadov za 1 gld. 95 kr.

Eva krasna počaščena precinja usta, katera točno teče in za katere se 3 leta jamiči, in zato primerno verižico, ena moderna židanja kravata za gospode, 3 jake fini zepni ročeci in prsten za gospode z imitacijo kamenom, 1 krases mošnjiček, 1 jake fino zepno zrcalo, 1 par manštejn gaburov, 3 gumbe za vrajo, 3/4 dublizalzat s patentiranim zaklepom, 1 jake fini tintonik in nikeljan, 1 fini album s 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s similibrilantom, 5 različnih smešnih redov za stare in mlade, 20 različnih redov za korespondenco in za 400 drugih različnih stvari, katera se rabijo pri hisi in za vsakogar potrebu. Vse to se poslige po uro vred, katera izdaja tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpolju se proti poštnemu posvetu ali če se denar podigne naprej.

Dunajska centralna razpošljaljnica
P. Lust, Krakev (Krakau) Nr. 41.
NR. Za neuglavajoče se denar
vrne.

Dva para konj

pr in
za
ma
pi
pl
vi
Pr
B
B
pr
in
at
b
se takoj sprejem; imel bo lodansko hrano in 6 gold. mescne place. Prav bi bil, na zna nemški. Več se izvede kavarni Hausbaum v Celju.

Suhe užitne gode

(Speiseschwämme) od 50-200 kg. kupuje Johan Kuhman v Dunaju XVI. Reinhardtova 39, trgovina s Specerjima, konzumnim blagom.

Spreten ſafer
očenjen, ki je izvezban v gospodarskih opravilih v nasajnjeni vinogradov i. t. d. isče službo. Več pove uprav. Štajerca. 330

Trgovski učenec
se takoj sprejem v trgovini z mešanim blagom g. Lösch-nigg-a v Regaški statni. 371

Dva viničarja
vsak naj ima 3-4 delavske moči, nemškega jezika zmožna, pridna, ki se spoznata v vinogradih z ameriškimi trtrami, se takoj sprejemata. Vprašati treba pri R. Flicku v Fraueimhu Račje (Kranichsfeld).

Lepa hiša
na novo izdana, z opeko krita, 10 minut od mesta Ptuja oddaljena, na glavni cesti ima 4 stanovanja, 3 velike velbane kleti in 1. kuhinja za pečilo. Tek hiša je vodnjak lepi hlevi, drvarnice itd., ki hiša spada 100 kvadratnih metrov lepega in rodovitnega vrtu. In lepa njiva ki se drži tik severa v vrtu. Hiša je pripravljena za gostilno ali pa za kakrško obrtnika ali pensijonista ter se zaradi preseitve takoj po ugodni ceni proda. Pri kupnini je treba samo nekatjeri plačati. Naslov pove g. Tomaz Carl, laborant Pettau. Obere Apotheke 388

Dole hiša
na novo izdana, z opeko krita, 10 minut od mesta Ptuja oddaljena, na glavni cesti ima 4 stanovanja, 3 velike velbane kleti in 1. kuhinja za pečilo. Tek hiša je vodnjak lepi hlevi, drvarnice itd., ki hiša spada 100 kvadratnih metrov lepega in rodovitnega vrtu. In lepa njiva ki se drži tik severa v vrtu. Hiša je pripravljena za gostilno ali pa za kakrško obrtnnika ali pensijonista ter se zaradi preseitve takoj po ugodni ceni proda. Pri kupnini je treba samo nekatjeri plačati. Naslov pove g. Tomaz Carl, laborant Pettau. Obere Apotheke 388

Posestvo
okoli 17 oroval zemljišča, 20 sodnih dreves, dobra zemlja, lep gozd, vse arondirano, z gospodarskimi poti bismarck- Fundus instructus alii ne najih takoj proda. Vprašati pri Ant. Spendl v Horačku (Hart), posta Lavantnog in Koroškem.

Trgovski pomočnik
mlad, zmožen obič. delav. jezikov, dobro izvezban v življ. Življ. Štajer, jeko dobra hiša, takoj sprejem. Vprašati g. Franc Šoberšterts v Štajerca. Lenartu pri Ptiju ali v upravitelju Štajerca.

Pekovski učenec
v pekarni na Zgornjem Štajerskem, jeko dobra hiša, takoj sprejem. Vprašati g. Franc Šoberšterts v Štajerca. Vidu pri Ptiju ali v upravitelju Štajerca.

2 lepi mali posesti in vinograd se proda
Posestvi ležejo male pole, del mesta Ptuj, pri glavni cesti Radgon, ima vsake četrtino orale dobro rodovitne in delane zemlje, ki obstoji njav, travnik in sadne dreves. Okoli hiše, na travniku se lahko zasaditi tudi začetki. Vinograd leži pod cerkvijo sv. Urbana, dobro delani in v lepi legi, vse dobro vodo. Vse je v dobrem stanju. Kupci vrta več pove lastnik iste Janez Pleteršek v Slovenski Bistrici st. 154.

Posestvo
več oralji njav, sodnosnikom v lepin travnikom se takoj po ugodni ceni proda skupaj ali na kose. Zrahen je vodnjak z dobro vodo. Vse je v dobrem stanju. Kupci vrta več pove lastnik iste Janez Pleteršek v Slovenski Bistrici st. 154.

Priden in pošten viničar,
ki razume delo v novih goricah popolnoma, ki se zastopi tudi na sadjerejo, — s 3 ali 4 delavske močmi se sprejme s 1. novembrom pri.

W. Blanke-tu
v Ptiju (Hauptplatz).
Tudi se sprejme tam pridno
= služkinjo =
ki ima ljubezen za otroke.

Zenitna poudboda.
Samec, 34 let star, ki ima v gostovinah 4000 K premoženja, posestvo v vinogradom pa je vredno 6000 K. Trezen in gospodaren, želi se priženiti na gostilno, trgovino ali pa mlinc prve vrste. Nevesta naj bo samična ali vdova z enim otrokom, ali bei otrokom, poštene ga vedenja. Ponudite ga ne posljego pod št. 300 na upravitelju Štajerca.

Dobro ohranjeno biciklo
se takoj po ugodni ceni proda
Vprašati treba pri upravitelju Štajerca.

Amortizacija.

333

Na predlog Jakoba Golob kot oporočnega zvršitelja po dne 13. majnika 1906 umrlega Janeza Simonič, župnika pri sv. Janu na Dravskem polju, se uvede postopanje v svrhu amortizacije baje zgubljene hranilnice knjižnice štev. 12.182 hranilnega in posojilnega društva v Ptiju po 225 K 85 v.

Imetnik te hranilne knjižice se poziva, da svoje pravice v tem šestih mesecih do veljave shram, ker bi se inače po preteklu tega obroka hranilna knjižica izrekla neveljavno.

C. kr. okrajno sodišče v Ptiju, odd VII dne 29./6. 1906.

Za čevljarje

Proročava najin imeniten, dober in trpezen lastin in žamet (Schuhlastin und Schuhamt), nadalje kako močne cuge za stifierte (Gummizüge), izvrstno laneno platno in suknjeni silce za furo, strufe, rincice in knofe, sake vrste in velikosti. Dalje imava v zalogi posebno vrsto evirna za usnje (leder) štepati in sicer poleg črne tudi vsake druge barve.

Prepričajte se in bote spoznali, da vam vselej dobro, pošteno in z nizko ceno postreževa.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptiju.

Za šivilje

Pravo posebno priporočava vso robo, potrebno za obliko in nališ (Ausputz), žamet vsake barve, žido (svilo), plas, dalje vedno nove žnorice (Ausputzborten), celo furo in sploh vse, kar potrebujete za svoje delo. Za obilen obisk se priporočava

Brata Slawitsch, trgovca v Ptiju.

Vozičke za otroke
(Kinder-Sitz- und Liegewagen), v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 12, 16, 20, 24, 30, 35, 40—50 K.

Cene so nizke, vozički so lčno in močno izdelani. Pismenim naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptiju.

Pozor! Ljudje iz okolice! Pozor!

Najini podružnici (filiali) pri mostu (Wagplatz) priporočava; pravi domaći sesešek špeh, pravo domaćo svinjsko mast (Schweinfette), pravi domaći zelhan špeh (meso), izvrstni fini švicarski sir, radensko slano, pravo domaća tikvino olje, fino kafé kg po 1 gld. 20 kr., fino moko (mleko) kg po 10, 12, 14 kr., kakor vse druge specierske reči. Kdor najušak obiše, tisti ostane nama gotovo zvest odjemalec, em mi skrbno paži na to, da se vsakomur pošteno, dobro in točno postrež.

Podružnica bratov Slawitsch
trgovca v Ptiju pri mostu.

Styria- bicikelni

Novi modeli 1906.

Cene za gotov denar:

Styria-bicikelni močni (Strassenrad) po K 140
160 Styria-bicikelni, najfinješi (Strassenrad)
po K 180—200 Styria-bicikelni (Halbrennenrad und Strassenrenner mit Patent-Styria-Doppel-

— glockenlager po K 280 —
Maschine po K 240 Styria-bicikelni (Luxus-Herrendraad und Strassenrenner mit Patent-Styria-Doppel-glockenlager po K 280 —
Na rabljenu, točka se prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100 in 120 kr. Na obroke (rote) pa ugodnimi pogoji prodajava samo nasejlim kupcem in proti dvanaestmesečnemu poplačilu in sicer novi kolesa. Na zahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, posluži cenific zaston. Styria-bicikelni so dandančni najfinješi fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.

Bicikel se smejo z zaupanjem kupiti, ker so izvanredno fino, trpežno izdelani, kar zamore vsakdo, ki si ta fabrikat pogodi. Blago je garantirano dobro in se ne sme z manje cesnimi fabrikati zamenjati. Cene so jasno nastavljene in se toraj Styria bicikelni vsakomur priporočajo.

Zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmantel).

Brata Slawitsch, Ptuj,

zastopnika za okraje Ptuj, Ormož in Rogatec.
Avella naj se poslje zastopnikoma, ker fabrika posameznih koles ne razpolila in neproda.

Nadviničar

(Oberwinzer) zanesljiv in spretn, ki naj ima kolikor mogoč največ delavskih moči, se sprejme za viničarijo v Podgorcah graščine Dornova. — Dalje se sprejmejo 2—3 viničarji, vsak s kolikor mogoč največ delavskimi močmi.

Zglasiti ali vprašati je treba pri

oskrbniku graščine Dornova,
posta Moškanje.

Past „Einfach“ za uničevanje drevesnih škodljivev.

D. R. S. M. 217. 918.

je najboljše sredstvo za pokončevanje najbolj nevarnih sovražnikov sadjarstva, kakor so:

Jabelčni tončič, jabelčni cvetoder in gosenica zemljo-merka
(Obstmade, Apfelblütentesteher und Frostspanner).

Namen te pasti je: napraviti umetno skrivališče, v katerem se sadnemu drevu škodljiv mrčes ali njegove ličine nabirajo in vijamejo na enem kraju drevesa, ki se ima zavarovati. Ta škodljiv mrčes potem ljudje ali ptički pevci lahko pojšejo in uničijo. Ta pas ali past se porablja v mesecu majnu do novembra. Uporaba je tako lahka.

Cene pasa ali pasti „Einfach“ za lovjenje škodljivega mrčesa so:

1 zvitek (rola)	—	30 m po pošti	K 670
2 zvitka	—	60 "	" 13—
4 zvitki	—	120 "	" 24·50

Dobiva se pri:

Tvrdka Hirsch,
drevesnica v Celovcu.

394

Pravo domače platno

za ruhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sesita ruha je po posteljo 2 ali $2\frac{1}{4}$ metra dolga, velja samo 1 gold. 20 kr. — Najfinješa sesita ruha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „širozoke“ velja meter 20 ali 25 kr. za oblike meter 28 do 35 kr.

Vzorec (maštre) se tudi vplojijo na zahtevo,

Brata Slawitsch
trgovca v Ptiju, Florjanski trg.

Adolf Sellinschegg

specierska trgovina k „zelenemu venecu“
— v Ptiju —

kupuje vedno

vsakovrstno friško sadje
jagode, maline, črešnje, višnje, jabolka, hruske, slive, breske, marelice, ringle, špindlinge, šipke, dren, kutine, kostanje, orehe, grozdje, jajce, krompir, luk, česen, vsakovrstni fižol, maslo, frišno surovo maslo (puter), med, čebelni vosek, posušene gobje, hren, salato, murke, repo, zelje, laneno seme, živo in pitano perutnino, suhe bruške, suhe črešnje, suhe slive in jabolčne krhlje, kure, race, gosi i. t. d.

vse to po visokih cenah.

Prodaja judendorfskega roman-in portland-Cementna, Tomaževe moke, Kajnita.

Viničar

oženjen, z dobrimi izpričevali se sprejme takoj ali mesec oktober t. l. v vinogradu v Mestnem vrhu. Vprašati je treba pri

F. Schwab
Hauptplatz, Ptuj.

Za vinogradsko posestvo g. Riharda Ogrizega v Karčovini (Leitersberg) pri Mariboru se iščejo:

Majer s 5 delavskimi močmi. Tisti dobi 190 gld. štantnine, 3 klatfre drv, ima mleko od 3 krav, eno njivo za svojo uporabo in 30 kr. plaće na dan.

En viničar s 5 delavskimi močmi. Tisti dobi 140 gold. štantnine, 3 klatfre drv, in 30 kr. plaće na dan, mleko od dveh krav in njivo za svojo uporabo. —

En viničar s 6 delavskimi močmi. Tisti dobi 140 gold. štantnine, 3 klatfre drv, 30 kr. plaće na dan, mleko od treh krav, njivo in vrt za zelenjavo.

377

KARL KASPER, Ptuj, gopodska ulica 11

c. kr. zaloga smodnika.

Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnega smodnika v svinčenih škatljicah, okroglega in raznesilnega, vse vrste kapsene, patrone za puške (Lancaster i Lefauche št. 20, 16, 14, 12), patrone za samokres 7, 9, 12 mm šprihe. — Nadalje imam veliko zalogo nmetnega ognja in raketeljnov. Velika zaloga špecerijskega blaga, sladkorja, kave, čaja, riža, mila (žajfe), petroleja, južnega sadja itd. Imam vsakovrstno olje, bučno in pravo najfinejše. Glavna zaloga kajnita in tomaže žlindre za gnojenje travnikov in vinogradov, nadalje zaloga galicije, žvepla, rafije, gumija in lanenih koncov za cepljenje itd. Vse navedeno dobro in po ceni.

Tri dobre sode

à 24 hektolitrov se prodajo po nizki ceni za 200 K ter se postavijo na kolodvor. Vprašajte pri lastniku g. Rajmundu Jaklinu v Mislinju (Missling) na Stajerskem.

407

Razpošiljava solid. českých glasbil

326

po več nizkih fabričnih cenah. Pri izviru kupi se najbolj. Glasom mojih pošiljivih pogojev je narocvealec brez rizike, ker je zamenjava dovoljena ali se vrne denar. Gosele za solarse za že gold. 2.80, 3.—, 3.50, 4.—, 5.— in 6.—. Koncertne gosle za gold. 7.—, 8.—, 10.—, 12.—, gosle za orkester z močnim glasom gold. 14.—, 18.—, 20.—. Solosole gold. 25.—, 30.—, 40.—, 60.— in 80.—. Lok za gosli po kr. 50, 60, 80, gold. 1.—, 1.50, 2.— in dalje. Pikoleti in piščalke lepo izdelane po kr. 50, 80 in gold. 1.—, 1.50, 2.— in dalje. Klarineti, najfinisce izdelani po gold. 4.50, 5.—, 6.—, 7.— in dalje. Posiljanje po poštrem povzetku ali če demar prej posilje po Erzgebirgsches Misikversandhaus.

Hanns Konrad v Brüks-u št. 876 (Česko). Cenik z več 1000 slikami pošilja se vsakemu na zahteve zastonji in franko.

Dobre ure po ceni s listno pismeno garancijo,

gold. 3.80

Prave srebrne

remontni ure

ode c. kr. novčnega urada stempljana s steklenico cifernico, s kazalcem sekund, dobro in točno regulirane, la kakovosti gold. 4.80. Ista ura z zlatnim robom gold. 5.50, z 2 pravima srebrnima pokrivaloma brez zlatega roba gold. 5.75, z 2 srebrnimi pokrivalama z zlatnim robom gold. 6.50. Prava puncirana anker-remontna ura, dvojno pokrivalo, izvrstno notranje izdelano s 15 rubin-kamni, krasno cifrenico kazalcem sekund, fini blago, gold. 8.50. Ure za gospo, zlate in srebrne v bogati zalogi. Ure so točno repasirane in najtadelno regulirane, zato 3 leta reela pismena garancija. Zamenjeno dovoljeno ali cel denar nazaj. Posiljanje po poštrem povzetku ali če denar prej vročite po.

Hanns Konrad. Prva tvrdka ur. v Brüks-u št. 876. (Česko.)

Cenik z mnogimi slikami zastonji in franko.

328

Hamburg-Amerika-Linie.

Najhitrejša vožnja po morju 5 dni, 7 ur, 38 minut. Redna na direktna venza za brzo in poštnimi parniki, ki imajo dvojnatevijake, iz Hamburka do New-Yorka; dalje v Kanado, Brazilijo, Argentinijo, Afriko. Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura za Stajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10, „Österr. Hof.“ 209

Meščanska parna žaga.

Na novem lentoem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarke hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v uporabo. Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

58

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost prekladanja v New-York in v Filadelfijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaju.

Franc Dolenc, konc. agent v Ljubljani, kolodvorske ulice štev. 41.

V ptujskem mestnem sopanjem kopališču

Pete poje doho najsve resnici ali na nih dočen naši nejni čez Boga

se dobijo odsimal kopele s hlaponom po električnih znižanih cenah. Vsak navaden dan l'uri popoldan in vsako nedeljo in vsak prazeb' l'uri predpopoldan za 60 vin. (30 km. carjev.)

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pattauer Badeanstalt).

Brata Slawitsch

v Ptaju

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po dedi ceni:

Singer A 70 K
Singer Medium 90 ,
Singer Titania 120 ,

Ringschiffchen 140 ,
Ringschiffchen za krojače 180 ,
Minerva A 100 ,
Minerva C za krojače in čevljarje 160 ,
Howe C za krojače in čevljarje 90 ,
Cylinder Elastik za čevljarje 180 ,
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Njene so nižje kakor povsodi in se po pogodbah plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

Kmetje!

Pri svojem delu na njivi in v vinogradu kadar zidate nove kleti itd., najdete v časi ne v zemlji star denar, zlat, srebrin in bakren, stare predmete iz kovine, kosti in kamni (pogosto z napisom). Ne ostrgajte takih rednega drugačia nimajo vrednosti. Po hišah imate pogovarjalične vrte (majolke), pase, podobe in ranči drugo šaro, ki je ne potrebujete in ki nimata nobene vrednosti. Take stare reči prinesite

Jožefu Gspaltl, zlatarju v Ptaju, ki take reči tako drago kupuje za ptujski muzej.

Vec delavcev

spretnih, ki so že delali pri kaki lesni industriji, se takoj v neki tovarni na Zg. Stajersko proti dobrini plači in stalnemu delu sprejem. Dopisi z nadpisom „Holzindustrie“ na upravništvo Stajercu.

Premeščenje odvetniške pisarne.

Odvetniška pisarna dr. pl. Plachkija, ki bila dozdaj v Ogerski ulici, je zanaprej na noritskem trgu št. 5 v I. nadstropju nasprotni sodniji.